

LESEFORSKNING: Femteklassingen Erle Birkeland fra Storevarden skole leser høyt for hesten Veslemøy. Alexandra Larsen (nærmest) følger nøye med på dyrets reaksjoner. Elevene prøver å finne ut av om dyr liker å bli lest for.

Barn som leser for dyr

Hesten Veslemøy liker spenning, men er ikke interessert i humor, romantikk og fakta om kyr.

ÅGE BJØRNEVIK | tekst og foto
abj@jbl.no

– Han brydde seg ikke så mye, og fulgte ikke så godt med, konkluderer femteklassingen Erle Birkeland fra Storevarden skole i Tananger etter å ha lest for Veslemøy på Jærmuseet Vitengården på Kvia.

Verken morsom tekst, trist tekst, faktatekst eller kjærlighetshistorie gjorde noe særlig inntrykk på hesten. Faktateksten om kyr så ut til å være særlig uinteressant. Men spenningsteksten – lest med innlevelse – var gode greier. Samme tekst lest uten innlevelse var sånn midt på treet. Det går frem av de sirlige notatene Alexandra Larsen har laget på det medbragte forskningsskjemaet. Hun fulgte nøye med på hestens reaksjon mens Erle leste høyt for den.

Liker dyr å bli lest for?

32 nysgjerrigperer fra Storevarden skole i Tananger var fredag på Kvia for å jobbe med årets store forskningsprosjekt. Femte trinn har brukt en god del tid og oppfinnsomhet på å finne frem til et godt tema i Årets Nysgjerrigperkonkurransen. Til slutt bestemte

de seg for å finne ut om dyr liker å bli lest for.

Inspirasjonen kom fra en skole i Ås, som har latt elevene lese høyt for en hund. Resultat: Elevene er blitt flinkere til å lese.

– Men hva med dyrene? Liker de å bli lest for? spurte femteklassingen Magnus Ravndal seg.

Det har elevene nå gått i gang med å finne ut av. Hjemme i Tananger har de lest for kjæledyr som katter, hunder, marsvin og kaniner. En av elevene har for eksempel funnet ut at orkenrotta hans blir helt fjettet av fantasy-litteratur, så lenge den blir lest med innlevelse.

Men hva med andre dyr – som ikke er kjæledyr? Fredag tok begge de to femteklassene ved Storevarden turen til Jærmuseets avdeling på Nærbø for å finne ut av akkurat det. Der leste de for hest, kalv, gris, gås, hane, og høns – og noterte flittig på registreringsskjemaene.

– Liker å høre stemmer

– 28 av de 32 elevene tror at dyr liker å bli lest for, forteller lærer Ann Kristin Sandmark Hansen.

Erle Birkeland er en av dem.

– Dyr liker å høre stemmer, og derfor tror jeg at de liker å bli lest

for. Jeg tror også at de liker bedre når vi leser med innlevelse enn uten, for da forandrer vi stemmen mer hele tiden, forklarer hun før vi går ut i fjøset. Hun har før prøvd å lese for marsvinet sitt hjemme. Det så ut til å like lesingen godt, men da kjærlighetshistorien kom, dyttet marsvinet arket unna.

Storevarden-elevene har laget et eget registreringsskjema og et eget tekstark med fem små tekster; en morsom, en spennende, en trist, en faktabasert og en om kjærlighet. De leser opp tekstene både med og uten innlevelse og noterer hvordan dyret reagerer. Forskningsfunnene skal samles i en rapport og sendes inn til Norges forskningsråds årlige konkurranse for unge forskerspirer.

– Helt strålende

– Det er helt strålende at de kommer hit til Vitengården. Vi har faste arrangement i forbindelse med Årets Nysgjerrigper, og vi har også folk herfra i juryen, men dette er første gang en skoleklasse kommer hit for å gjøre forsøk i forbindelse med konkurransen, forteller Bjørg Sandve ved Jærmuseet Vitengården.

Hun har stor sans for Storevar-

LITTERATUR SOM SMAKER: Kalven Frode tester smaken på arket som lærer Ann Kristin Sandmark Hansen leser høyt fra.

den-elevenes forskningsprosjekt.

– Selvsagt kan det være stor forskjell på hvordan kjæledyr og husdyr reagerer på å bli lest for. Her har vi alle slags husdyr som

de kan teste ut hypotesen sin på, sier Sandve, håper at også skoler i Klepp, Time og Hå blir flinkere til å bruke Jærmuseet i undervisningen.

Dyr liker å høre stemmer, og derfor tror jeg at de liker å bli lest for. Jeg tror også at de liker bedre når vi leser med innlevelse enn uten.

ERLE BIRKELAND, FEMTEKLASSING VED STOREVARDEN SKOLE